Nr. 1586.

CURRENDA V.

A. D. 1876.

L. 1492.

Wezwanie do składek na kościół i mieszkańców pogorzałéj Piwniczny.

Dnia 11. Kwietnia b. r. ciężko dotknięte zostało miasteczko Piwniczna, zniszczył je bowiem prawie do szczętu pożar tak, że z całego miasteczka zaledwo 20 domków pozostało. Około godziny 12. w południe rozległ się w kościele krzyk rozpaczliwy: „Miasto w płomieniach!“ Lud zgromadzony w kościele na spowiedź wielkanocną jęknął boleśnie, i wybiegł z kościoła, lecz w téj saméj chwili prawie doń wpadł napowrót wołając: „I kościół się już zajął.“ — I rzucił się do ratowania go, polecając w zamian za to Bogu uratowanie swych chat! Lecz niestety! próżnym był ratunek wszelki. Wicher gwałtowny rzucał na wszystkie strony niszczący żywioł tak dalece, że nawet w sąsiednéj wiosce Kokuszce 7 domów w perzynę obrócił. W pół godziny po wybuchu pożaru okazał się wszelki ratunek niepodobnym, całe miasto pospołu z kościołem, plebanią z jéj zabudowaniami, oraz szkołą przedstawiało jedno ogromne jezioro ognia, w którém zniszczało całe mienie biednych i tak mieszkańców. Każdemu pozostało tylko to z odzieży, co miał na sobie w chwili wybuchu ognia. Z kościoła zdołano wynieść aparata i metryki, reszta wszystko zgorzało, a co się nie spaliło, zdruzgotaném zostało upadającém sklepieniem kościelném. Najświętszy Sakrament wyniósł Ks. proboszcz do szkoły, ale gdy się i ta zajęła, przeniół go do domu wystawionego dla ubogich szpitalnych. Dnia 14. Kwietnia zamienionym został ten szpitalik tymczasowo na przybytek Pański; dziwne to zaiste zrządzenie Boże! widocznie bowiem zdaje się tu stwierdzać Chrystus Pan prawdę tego, co powiedział mówiąc: „Cokolwiek jednemu z tych małych czynicie, to mnie czynicie,“ w istocie sam Chrystus Pan raczył zamieszkać w domu, który dlań pośrednio zbudowano, zamieszkał w nim nie tylko w osobie ubogich, ale we własnéj swéj osobie utajony w Sakramencie miłości.

To téż gdy Jmść. Ks. dziekan poświęcał ten dom ubogich oddając go Panu Jezusowi na mieszkanie, lud zgromadzony nie mógł się utulić w swym żalu, płakał głośno to klęcząc, to leżąc na ziemi krzyżem. Zaprawdę trzeba było mieć kamienne serce, aby nie płakać wespół z tymi biédakami wybladłymi, ledwo na nogach się trzymającymi, wycieńczonymi długiém niespaniem, głodem, mających tylko tyle, co na sobie, i to nadpalone, podarte! Serce się z bolu krajało na widok drobnéj dziatwy na pół nagiéj drżącéj od zimna. „Kto zdrów i silny, ten nie umrze z głodu, zarobi sobie na wyżywienie, ale gdzie

podziejemy zgrzybiałych rodziców, co zrobimy z dziećmi drobnymi . . . o Boże, Boże, jakżeś nas ciężko nawiedził!" — powtarzali biedacy co chwila przeplatając słowa skargi płaczem rozpaczliwym.

Z nakazu wysokiego rządu przybył komisarz z c. k. Starostwa, aby kwotę 250 złr. między najbiedniejszych rozdzielić. Burmistrz miasteczka Starego Sącza, Rada powiatowa Sądecka pośpieszyli z śpieszną pomocą. Zostawszy ogołoconymi z wszelkiego mienia rozeszli się biedni mieszkańcy Piwnicznéj przy nadchodzących świętach po sąsiednich wioskach szukając schronienia, gdyż jak się powyżéj nadmieniło, z całego miasteczka pozostało tylko 15 do 20 domów. Nieszczęście więc nad miar wszelki wielkie, gdyż zniszczenie całkowite! Szkoda zrządzona pożarem wynosi w samych budynkach co najmniéj 200000 złr.

Ilekroć w takich nieszczęśliwych wypadkach udawaliśmy się do Was pukając do serc waszych, aby się otworzyły miłościwie dla braci ciężko nawiedzonych, nigdyśmy w naszych nadziejach nie zostali zawiedzionymi, dla tego zwracamy się i tą razą do Was prosząc przez miłość ubogiego Jezusa, abyście pośpieszyli z pomocą śpieszną, ochotną i szczodrą Jego i Waszéj braci ubogiéj, wiedząc, że w Jezusie Chrystusie Panu i Zbawicielu naszym stanowimy prawdziwie jedno ciało, jednę rodzinę, a biedni pogorzelcy są w istocie z nami jedném ciałem, jedną rodziną w Chrystusie Panu, gdyż z wyjątkiem dwóch Żydów miasteczko Piwniczna przez samych Chrześcian jest zamieszkałe. Dajcie więc jałmużnę, a dajcie, jak tego żąda św. Ambroży, ręką szczodrą, obliczem wesołém, z okiem utkwionem w niebie. Dajcie ręką szczodrą: „Kto ma wiele, niechaj da wiele" powiada pismo św. Tym, których Bóg obsypał dostatkami, przypominamy przy nadarzonéj sposobności, że już prawo przyrodzone w całéj naturze wiernie przestrzegane żąda od nich, aby z tém co mają więcéj aniżeli ich potrzeby wymagają, dzielili się z tymi, co cierpią niedostatek. Winna latorośl choćby najgrubsza nie wciąga w siebie wszystkiéj wilgoci z ziemi, lecz zbyteczną wilgoć pozostawia innym cieńszym, wątlejszym gałązkom. Chmury gdy się przesycą wyziewami z ziemi, nie zatrzymują ich, ale spuszczają na pola, łąki, lasy jako dészcz dobroczynny, orzeźwiający. Wszelkie stworzenie pod niebem powtarza nam nieustannie: „Daj niemającemu co ci zbywa!" —

Wiemy wprawdzie, że Bóg jest stwórcą wszystkich ludzi, że jest ich ojcem, a jako ojciec ma o swych dzieciach staranie, widzimy atoli, że Bóg nie równo rozdzielił swe dary między ludzi, są tacy, co piędzi ziemi nie posiadają. Miałżeby tedy Bóg o nich zapomnieć, odwrócić od nich swe oblicze opatrzne? Nie! ale Bóg pozostawił dla nich pokarm i odzienie w ręku bogatych. To téż Bóg żąda wyraźnie z ręki bogacza pokarmu i odzienia dla tego, który ich nie posiada; powiada bowiem w ks. V. Mojżesza r. 15. w. 7 — 11: „Jeśli jeden z braci twojéj, którzy mieszkają między bramami miasta twego, w ziemi którąć da Bóg twój, do ubóstwa przyjdzie: nie zatwardzisz serca twego, ani ściśniesz ręki, ale ją otworzysz ubogiemu, i pożyczysz czego baczysz że potrzebuje. Strzeż się abyć snać nie wkradła się myśl bezbożna, a odwróciłbyś oczy twe od ubogiego brata twego, nie chcąc mu czego żąda pożyczyć: by nie wołał przeciwko tobie do Pana, a obróciłoćby się

w grzéch“ — „Masz mało, daj mało“ — powiada zasie pismo św. Prawda, nędza w kraju naszym powszechna, nie wielu bogatych, jednakowoż i ubodzy obowiązani są do jałmużny. Wszak prorok Eliasz szukał wsparcia nie u bogatych, ale u wdowy ubogiéj, która oprócz trochy mąki i oliwy nic więcéj nie miała —, bo wiedział, że ubogi z ubogim chętniéj się dzieli kawałkiem chleba, aniżeli bogaty. Zatém prosimy was Bracia, dajcie jałmużnę, na jaką Was stać, a ten ubogi Jezus, który wyciąga do Was rękę w osobie biednych mieszkańców Piwniczny odpłaci Wam stokrotnie już tu na ziemi, a w przyszłym życiu da zapłatę niezmierną, bo za kawałek chleba, da żywot wieczny, za suknię wytartą, da szatę nieśmiertelności.

Pamiętajmy na to, że pogorzelcy w Piwnicznéj w szczególniejszych zostają a to smutnyh okolicznościach. Miasteczko położone w górach na krańcu Galicyi ku Węgrom, ogołocone z wiosek sąsiednich nie ma sposobności ani zarobku odpowiedniego, ani téż liczyć może na hojne sąsiadów wsparcie, tém goręcéj o wsparcie dla nich obfite a raźne błagamy: *bis dat, qui cito dat.*

Prosimy nareszcie, aby szanowni dusz pasterze przesyłając uzbieraną jałmużnę do Biskupiego Konsystorza wyszczególnili, ile na potrzeby kościoła spalonego a ile na pogorzelców ofiarują. *„Dajcie a będzie wam dano, miarą dobrą i natłoczoną i potrzęsioną opływającą dadzą na łono wasze. Bo tą miarą którą mierzycie będzie wam odmierzono.“ (Łuk 6. 38.)*

Z Biskupiego Konsystorza,

w Tarnowie dnia 21. Kwietnia 1876.

L. 1441.

Polecenie prenumeraty na dziełko X. Józefa Krukowskiego pod tytułem „Przewodnik teoretyczny dla początkujących katechetów.“

Przew. JX. Józef Krukowski, Pleban w Błażowy Diecezyi Przemyślskiéj uprasza Nas o polecenie prenumeraty na dziełko wyjść mające którego tytuł: „Przewodnik teoretyczny dla początkujących katechetów.“ Ponieważ dzieł podobnych w języku polskim bardzo jest mało, a X. Józef Krukowski z wydanych przez siebie dzieł zaszczytnie Nam jest znany, przeto chętnie czynimy prośbie jego zadosyć, i polecamy te nową jego pracę w dziedzinie teologicznéj Wielebnemu Duchowieństwu diecezalnemu. Załączony ⁄. prospekt dostatecznie wyłuszcza treść i dążność dziełka. Prenumeratę można odsyłać albo wprost do autora albo przez Biskupi Konsystorz.

Z Biskupiego Konsytorza,

w Tarnowie dnia 12. Kwietnia 1876.

Nr. 1304.

Decretum S. C. J. quo damnantur et ad indicem librorum prohibitorum rediguntur opera inferius specificata;

DECRETUM.

Feria II. die 6. Martii 1876.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPA IX. Sanctaque Sede Apostolica Indici librorum pravae doctrinae, eorumdemque proscriptioni, expurgationi, ac permissioni in universa christiana Republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio apostolico vaticano die 6. Martii 1876. damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, vel alias damnata atque proscripta in Indicem Librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur Opera.

Le Concile du Vatican, son histoire et ses conséquences politiques et religieuses, par E. De Pressensé. — Paris 1872. Opus praedamnatum ex Regula II. Indicis Trid.

La Genèse de l'humanité, par Louis Jacolliot. — Paris 1875.

O Brazil mystificado na questào religiosa. *Latine:* Brasilia in religiosa questione illusa. — Rio de Janeiro 1875.

Der Cölibatszwang und dessen Aufhebung, gewürdigt von Dr. Johann Friedrich von Schulte. *Latine:* De coelibatu coacto et ejus abrogatione, disceptatio; Auctore D. Joanne Friderico de Schulte. — Bonnae 1876. Opus praedamnatum ex Regula II Indicis Trid.

Der Mechanismus der vatikanischen Religion, von Dr. F. Friedrich. Zweite Auflage. *Latine:* Mechanisma religionis Vaticanae: Auctore D. F. Friedrich. 2. editio. — Bonnae 1876.

Dei doveri della donna. — Pensieri di Adalgisa Costa di Milano. — Roma Cotta e compagno, Tipografi del Senato del Regno. — *Decr. S. Off.* Fer. IV. die 16. *Febr. 1876.*

Auctor Operis cui titulus: L'Anima Santissima di Gesù Cristo mostrata nella sua vera origine e grandezza. Comtemplazioni dedicate agli amanti della medesima per Giovanni Battista Pritoni (Minore Osservante e chiamato P. Pio da Bologna) prohib. Decr. 6. Dec. 1875, *laudabiliter se subiecit et Opus reprobavit.*

Itaque nemo cujuscumque gradus et conditionis praedicta Opera damnata atque proscripta, quocumque loco, et quocumque idiomate, aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sed locorum Ordinariis, aut haereticae pravitatis Inquisitoribus ea tradere teneatur sub poenis in Indice librorum vetitorum indictis.

Quibus SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPAE IX. per me infrascriptum S. I. C. a Secretis relatis, SANCTITAS SUA Decretum probavit, et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.

Datum Romae die 7. Martii 1876.

ANTONINUS CARD. DE LUCA Praefectus.

Fr. Hieronymus Pius Saccheri Ord. Praed.
S. Ind. Congreg. a Secretis.

Loco † Sigilli.

Die 10. Martii 1876. ego infrascriptus magister Cursorum testor supradictum Decretum affixum et publicatum fuisse in Urbe.

Philippus Ossani Mag. Curs.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 1. Aprilis 1876.

Nr. 1436.

Epistola P. Pii IX. emissa ad Clerum ritus graeci Archidioecesis Leopolitanae ad litteras ejusdem Cleri Sanctissimo Patri antepositas ex occasione apostosiae in Dioecesi Chełmensi.

Illustrissimum ac Reverendissimum Metropolitanum Consistorium ritus graeci Leopoli communicavit Nobis sub 8. Aprilis 1876. N. 2269. epistolam Sanctissimi Patris Pii IX. emissam ad Clerum totius Archidioecesis Leopolitanae ex occasione litterarum, quas anteposuit Clerus ritus graeci Sanctissimo Patri, quibus expressit intimum dolorem ex nefaria apostosia ad orientale schisma ruthenae graeco-cath. Chełmensis dioecesis et declarationem apertam unionis firmae cum s. Sede Apostolica, et desiderium permanendi in communione cum Sacra Sede usque ad extremum spiritum.

Tenor hujus epistolae est sequens:

Venerabili Fratri

JOSEPHO ARCHIEPISCOPO LEOPOLIENSI

Haliciensi et Cameneciensi Ruthenorum

Leopolim

PIUS PP. IX.

Venerabilis Frater salutem et Apostolicam Benedictionem.

Pervenerunt ad Nos una cum tua epistola die 22, elapsi Decembris data litterae, quas plenas filiali affectu et pietate erga Nos et Sanctam hanc Sedem Capitulares istius

Archidioecesis Leopoliensis, Provincialis ordinis s. Basilii M., Superiores utriusque tui Seminarii cum alumnis, Doctores et Professores sacrae Theologiae in ista Universitate, Rector Rutheni Gymnasii, Catechistae ad scholas publicas, Commissarii Ordinariatus, Decani et Clerus curatus cum aliis Fidelibus ad Nos per tuam interventionem mittere voluerunt. In gravi amaritudine, qua affecti sumus ob miseram defectionem ad orientale schisma Dioecesis Ruthenae, graeco-catholicae Chełmensis, nihil Nobis gratius esse potuit, quam optimi et nobiles sensus, quos praedicti omnes in suis litteris expresserunt, declarantes Nobis intimum dolorem suum ex nefaria illa apostasia susceptum, et profitentes nihil sibi potius et antiquius esse, quam ut Deo auxiliante una cum fideli populo in Ecclesiae Catholicae fide et in communione cum hac Apostolica Sede stabiles et immoti usque ad extremum spiritum permaneant, et de iis maximis ac salutaribus bonis participent, quae in vera Christi Ecclesia et in Catholica unitate inveniuntur. Tacere non possumus, Ven. Frater, quin hanc eximiam voluntatem, quae magnam Nobis consolationem attulit, impensissime in Domino commendemus, et gratias agamus Deo de eorum fidei firmitate et eorum professionis concordia, quae in magnam ipsorum laudem cedit, et super ipsos divinae benignitatis largitatem conciliat. Quo magis autem eorum declarationes Nobis jucundae extiterunt, et quo major est temporum atque hominum perversitas, eo majori studio praedictos Dilectos Filios hortamur, ut sese constanter ac fideliter bonos ministros Christi Jesu, enutritos verbis fidei et bonae doctrinae, quam assecuti sunt, ostendant, ac ad salutem fidelis populi suum zelum diligenter adhibeant, quo olim probatio eorum fidei multo pretiosor auro, quod per ignem probatur, inveniatur in laudem et gloriam et honorem in revelatione Jesu Christi. Dum vero Nos miserrimam desertorum catholicae unitatis sortem deploramus, qui in suam perniciem impia consilia inierunt, minime cogitantes, nihil prodesse homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur, vehementer cupimus, ut Tu, Ven. Frater, una cum tuo Clero et Fidelibus preces vestras nostris adjiciatis, a Deo enixe rogantes, ut rebelles Ecclesiae filios ad poenitentiam adducat, et Vos propitius semper sua gratia confortet, ut praesidio, consolationi et gloriae in ista regione Ecclesiae Dei esse feliciter valeatis. Tibi autem committentes, Ven. Frater, ut omnibus Dilectis Filiis, qui ad Nos scripserunt, Nostra haec sensa communices, Apostolicam Benedictionem in auspicium omnis caelestis auxilii et omnium gratiarum Tibi ac praedictis omnibus in communione hujus Apostolicae Sedis manentibus, cunctisque Fidelibus tuae curae concreditis peramanter et toto cordis affectu impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 8. Martii an. 1876.
Pontificatus Nostri Anno Tricesimo.

PIUS PP. IX. m. p.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 13. Aprilis 1876.

L. 1508.

Polecenie towarzystwa ochrony zwierząt we Lwowie.

We Lwowie zawiązało się towarzystwo ku ochronie zwierząt, którego celem jest ochraniać od prześladowania i wytępienia wszystkich gatunków zwierząt, których utrzymanie i rozmnażanie nakazują lub pożądaném czynią względy gospodarskie, leśnicze, naukowe lub inne rozumne powody. Dalszém zadaniem towarzystwa zawiązanego jest powstrzymanie wszelkiéj dzikości w obchodzeniu się ze zwierzętami w ogóle, a w szczególności z temi, z których sił człowiek korzysta we własnych celach, lub z których jakiebądź ciągnie zyski, zatém téż wszelakiego dręczenia, kaleczenia, niemniéj nieludzkiego postępowania przy zabijaniu zwierząt. Niezaprzeczoną bowiem jest rzeczą, że nieludzkie obchodzenie się ze zwierzętami jest dowodem surowego, dzikiego usposobienia niedającego się pogodzić ani z religijnością, ani wymogami moralności, nareszcie przez dzikie obchodzenie się ze zwierzętami traci gospodarstwo krajowe, dobrobyt się nie ustala, okrutny gospodarz szkodzi samemu sobie, térając własny swój dobytek, z którego żyje i który go nieraz głównie utrzymuje, a co najgorsza to jest to, że człowiek dziki dla zwierząt, przenosi swe dzikie obchodzenie się także i do ludzi, staje się niezgodnym, kłótliwym i srogim dla współbliźnich, Zwrócił téż swą uwagę na ochronę zwierząt niektórych Wysoki Sejm i wydał ustawę, potwierdzoną przez Najjaśniejszego Pana pod dniem 21. Grudnia 1874. jak to czytać można w dzienniku ustaw i rozporzadzeń krajowych Część III. Nr. 10. z dnia 6. Lutego 1875. stąd i c. k. Namiestnictwo potwierdziło ustawę towarzystwa ochrony zwierząt rozporządzeniem z dnia 12. Lutego 1876. L. 5832. Z załączonego ·/. egzemplarza ustawy i książeczki o wściekliźnie psów pozna Wielebne Duchowieństwo bliżéj i cel towarzystwa i działalność jego. Ponieważ dążność tego towarzystwa jest szlachetna i moralna przeto Biskupi Konsystorz poleca je Wielebnemu Duchowieństwu a zarazem zwraca uwagę, że towarzystwo od dnia 1. Maja 1876. wydaje pisemko popularne miesięczne, które członkom tegoż towarzystwa za nadesłaniem rocznéj wkładki 1 złr. a 30 cnt. portoryum pocztowego otrzymać mogą.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 24. Kwietnia 1876.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Nr. 1389. A. R. *Joannes Chrys. Warzecha*, Curatus in Zawoja, obtinuit die 10. Aprilis canonicam institutionem pro Maków.

" " R. *Joannes Suwada*, Cooperator in Zawoja, constitutus Administrator spiritualium ibidem.

" " A. R. *Adalbertus Bobek*, Parochus in Szczepanów, condecoratus est usu Rochetti et Mantelletae.

" " R. *Antonius Karnasiewicz*, Cooperator in Wadowice, nominatus prov. Catecheta penes c. r. Gimnasium inferius in Bochnia.

Nr. 1445. R. D. *Laurentius Solak*, institutus canonice die 12. Aprilis pro beneficio Lubień, et R. D. *Josephus Guzdrewicz*, Administrator spiritualium in Lubień, applicatus qua Cooperator ibidem.

A. R. D. *Mathias Browarny*, Vice-Decanus, nominatus est prov. Decanus, et *Josephus Kempner*, Par. in Niedźwiedź Vice-Decanus Tymbarkensis.

Nr. 1483. R. *Leo Tarsiński*, Cooperator in Limanowa, constitutus est Administrator in spiritualibus in Kanina.

Clar. ac A. R. *Josephus Mazurkiewicz*, Doctor s. Theologiae ac Professor Theol. moralis et suppl. studii biblici Vet. foed. penes institutum theolog. dioecesanum praesentatus pro beneficio curato in Olesno.

Clar. ac A. R. *Alojsius Góralik*, Dr. s. Theologiae ac suppl. Theologiae dogmaticae et fundamentalis, nominatus est Professor actualis praefatorum studiorum theologicorum penes institutum theolog. dioecesanum.

Nr. 1584. R. *Stanislaus Warchałowski*, institutus canonice die 28. Aprilis pro beneficio curato in Brzeziny, et R. *Josephus Radoniewicz*, Administrator spiritualium in Brzeziny, applicatus qua Cooperator ibidem.

Piis ad aram suffragiis commendantur animae:

Nr. 1442. **Mariannae Maurae Kulchon**, Monialis s. Benedicti in Staniątki, quae die 16. Martii anno aetatis 78. prof. 51. in Domino obiit, sacramentis moribundorum provisa.

Nr. 1269. **Angelae Hyacinthae Głowacka**, Monialis s. Clarae Vetero Sandeciae, quae die 23. Martii sacramentis moribundorum provisa, anno aetatis 69. prof. 44. obdormivit.

Nr. 1483. **Joannis Evang. Franc. Xaver. Bilecki**, Parochi in Kanina, qui die 14. Aprilis paralisi pulmonum anno aetatis 65. sacerd. 34. pie in Domino obdormivit, **societati dioecesanae reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.**

Nr. 1404. **Alojsii Nachowski**, Parochi in Lipnik pens. qui die 28. Martii 1876. anno aetatis 65. sac. 41. in pago Kobiernice ad Kęty in Domino obiit, **societati dioecesanae reciprocarum precum pro felici morte adscriptus.**

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 27. Aprilis 1876.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

EPISCOPUS TARNOVIENSIS.

Tarnoviae, 1876. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.